

Силабус навчальної дисципліни
«Імітаційне моделювання»

Спеціальність	051 Економіка
Освітня програма	Економічна кібернетика
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	вибіркова
Мова викладання	Українська
Курс / семестр	3 курс, 6 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	5
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 30 год. Практичні (семінарські) – 0 год. Лабораторні – 30 год. Самостійна робота – 90 год.
Форма підсумкового контролю	Залік
Кафедра	Кафедра економічної кібернетики, головний корпус ХНЕУ ім. С. Кузнеця - 419 ауд., т. (057)702-18-31 + додаткові (3-56), (3-82), сайт кафедри www.ek.hneu.edu.ua
Викладач (-і)	Івахненко Ольга Володимирівна, к.е.н., доцент кафедри економічної кібернетики
Контактна інформація викладача (-ів)	ov.ivahnenko@gmail.com
Дні занять	середа
Консультації	Дистанційні консультації відповідно до графіку індивідуальні та групові: субота 12,10-13,45.
Мета навчальної дисципліни	
Розширення та поглиблення знань про методи побудови моделей, використання моделювання під час дослідження економічних та виробничих систем.	
Передумови для навчання	
Перелік попередньо прослуханих дисциплін: економетрія, статистика, економічна кібернетика. Знання, вміння та навички, якими повинен володіти здобувач, щоб приступити до вивчення дисципліни: вміння аналізувати отриману інформацію, системне мислення, навички опрацювання інформації в середовищі MS Excel.	
Зміст навчальної дисципліни	
Змістовий модуль 1. Принципи побудови та експлуатації імітаційних моделей	
Тема 1. Сутність, розвиток і застосування імітаційного моделювання.	
Тема 2. Засоби та системи імітаційного моделювання	
Тема 3. Концепція методу системної динаміки	
Тема 4. Моделювання випадкових подій і випадкових величин засобами імітаційного моделювання. Метод Монте-Карло	
Тема 5. Модельний час	
Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти імітаційного моделювання	
Тема 6. Оцінка і аналіз адекватності імітаційних моделей	
Тема 7. Тестування імітаційних моделей та оцінка чутливості	
Тема 8. Планування імітаційних експериментів у процесі дослідження та оптимізації систем	
Тема 9. Статистичні аспекти імітаційного моделювання	
Матеріально-технічне (програмне) забезпечення дисципліни	
MS Excel, Vensim Ple.	
Сторінка курсу на платформі Moodle (персональна навчальна система)	https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=4204 Розміщено всі матеріали за курсом

Рекомендовані джерела

Основні джерела: 1) Емельянов А.А. Имитационное моделирование экономических процессов: Учеб. пособие / Емельянов А.А., Власова Е.А., Дума Р.В. - М.: Финансы и статистика, 2002. - 368 с. 2) Клейнер Дж. Статистические методы в имитационном моделировании. – М.: Статистика, 1978. – 256с. 3) Максимей И.В. Имитационное моделирование на ЭВМ. – М.: Радио и связь, 1988. – 232с.

Додаткові джерела: 1) Міжнародний сайт проблем системної динаміки / Режим доступу: www.sysdyn.mit.edu 2) Isee systems High Performance Systems in business (Розробка моделей управління у бізнесі на базі імітаційних моделей / Режим доступу: www.hps-inc.com 3) Компанія VENSIM – виробник програмного забезпечення для моделювання на базі концепції системної динаміки / Режим доступу: www.vensim.com 4) Systems Thinking – міжнародна організація «системного мислення» / Режим доступу: www.pegasus.com

Система оцінювання результатів навчання

Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Поточний контроль відбувається протягом семестру під час проведення лабораторних занять і оцінюється сумою набраних балів. Максимальна кількість балів за семестр – 100 балів, мінімальна кількість балів, за якої студент бути атестованим – 60 балів. Більш детальна інформація щодо оцінювання наведена в технологічній карті дисципліни.

Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни (приклад)

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лабораторні роботи	60
Презентація ІДЗ	20
Експрес-опитування	20
Максимальна кількість балів	100

Відповідність шкали оцінювання ЄКТС національній системі оцінювання та ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену (іспиту), диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики, тренінгу	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

Політики навчальної дисципліни

Політика дотримання академічної доброчесності,

Політика щодо пропусків занять,

Політика щодо виконання завдань пізніше встановленого терміну, тощо

Більш детальну інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни (<https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=4204>).